

Μάιος 2018

Η ελληνική βιομηχανία ανεβάζει ταχύτητα την επόμενη πενταετία

Τζέση Βουμβάκη

Επικεφαλής Ανάλυσης

Επιχειρηματικότητα

(+30210) 334 1549

e-mail: fvoumv@nbg.gr

Αναλυτές:

Αθανασία Κουτούζου

(+30210) 334 1528

e-mail: koutouzou.ath@nbg.gr

Γεώργιος Σακκάς

(+30210) 334 1547

e-mail: sakkas.georgios@nbg.gr

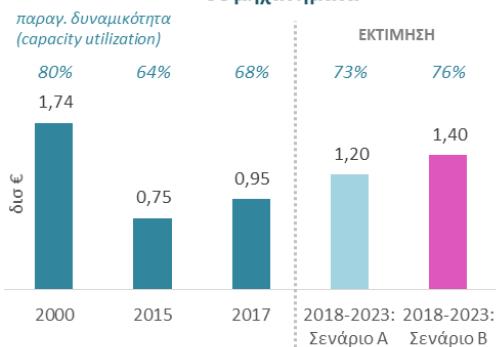
Νίκη Κωνσταντοπούλου

(+30210) 334 1646

e-mail: konstantopoulou.niki@nbg.gr

Έμφαση έκδοσης:

Επίπεδο ετήσιας επένδυσης βιομηχανίας σε μηχανήματα

Σενάριο Α: Σταθερό μερίδιο στο διεθνές εμπόριο (0,16%)

Σενάριο Β: Σταδιακή επαναφορά στο μερίδιο προ κρίσης (0,21%)

Πηγή: Eurostat, Icap database, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

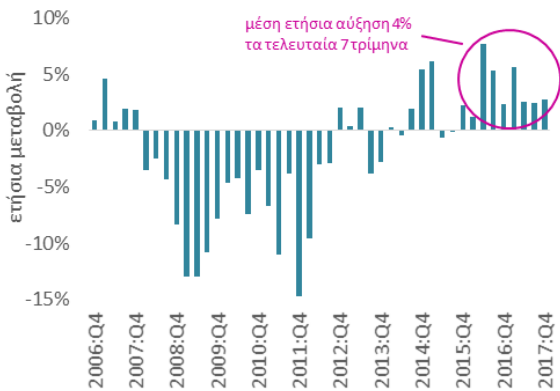
□ Η σταδιακή ανάκαμψη των δεικτών συγκυρίας της ελληνικής βιομηχανίας (βιομηχανική παραγωγή και δείκτες εμπιστοσύνης) αποτυπώνει τις βελτιούμενες συνθήκες ζήτησης για τα ελληνικά προϊόντα (αύξηση κύκλου εργασιών κατά 3,4% το 2017 από 0,2% το 2016), κυρίως στις αγορές του εξωτερικού (7% το 2017 από 1,5% το 2016). Η αύξηση της ζήτησης οδήγησε σε άνοδο του ποσοστού χρήσης της παραγωγικής δυναμικότητας της ελληνικής βιομηχανίας (capacity utilization) στο 68% το 2017 από το χαμηλό του 64% το 2015.

□ Το ποσοστό χρήσης της παραγωγικής δυναμικότητας αποτελεί έναν σημαντικό δείκτη για την επενδυτική στρατηγική της ελληνικής βιομηχανίας την τελευταία 20ετία (με συντελεστή συσχέτισης 70%). Ακολουθώντας το κατώτατο σημείο του 2015 (με επενδυτική ένταση, δηλαδή ετήσια ροή προς απόθεμα, 8% και παραγωγική χρήση 64%), η βιομηχανία ήδη ακολουθεί ανοδική πορεία (με επενδυτική ένταση 11% και παραγωγική χρήση 68% το 2017), η οποία αποτυπώνεται σε αύξηση των επενδύσεων σε μηχανολογικό εξοπλισμό (+14% κ.μ.ο. ετησίως την τελευταία διετία). Αξιοσημείωτο είναι ότι οι τρέχουσες ροές επένδυσης ξεπερνούν οριακά το ελάχιστο επίπεδο που απαιτείται για την αναγκαία αντικατάσταση (δηλαδή, για να παραμείνει σταθερή η καθαρή αξία των μηχανημάτων) – επιδεικνύοντας σημάδια υγιούς δυναμικής για πρώτη φορά μετά το 2008.

□ Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, η δυναμική της ζήτησης θα ισχυροποιηθεί κατά την επόμενη 5ετία (με τον κύκλο εργασιών να αυξάνεται με μέσο ετήσιο ρυθμό από 4% ως 5,7%), καθώς η εσωτερική ζήτηση θα επανέλθει σταδιακά σε πιο φυσιολογικά επίπεδα (+3,7% κ.μ.ο. ετησίως την επόμενη 5ετία, από -4,2% την περίοδο 2009-2017). Ως αποτέλεσμα, ο βαθμός χρησιμοποίησης της παραγωγικής δυναμικότητας θα αγγίξει 73%-76% το 2023 (από 68% το 2017) – προσεγγίζοντας τα προ κρίσης επίπεδα (77% κ.μ.ο. το 2000-2008).

□ Θεωρώντας ότι η επενδυτική συμπεριφορά των Ελλήνων βιομηχάνων θα ακολουθήσει τις συνήθεις πρακτικές αντίδρασης της τελευταίας 20ετίας, ο βαθμός έντασης επενδύσεων σε μηχανήματα θα προσεγγίσει τα επίπεδα του 14%-16% το 2023 (από 11% το 2017). Υπό αυτά τα δεδομένα, οι ετήσιες επενδύσεις θα είναι της τάξης των €1,2 δις ως €1,4 δις (αντανακλώντας ένα μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης της τάξης του 7% ως 11%) – επαναφέροντας το απόθεμα μηχανημάτων της ελληνικής βιομηχανίας στα επίπεδα της περιόδου 2011-2013.

Δείκτης βιομηχανικής παραγωγής

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Ζήτηση^[1] και Δείκτης Εμπιστοσύνης ελληνικής βιομηχανίας

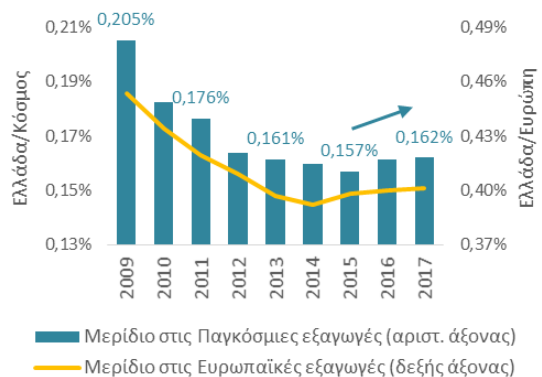
Πηγή: Eurostat, Europ. Commission, World Trade Organization, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Ζήτηση^[1] βιομηχανίας: εσωτερική και εξωτερική

Πηγή: Eurostat, World Trade Organization, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Μερίδιο αγοράς ελληνικών εξαγωγών^[2]

Πηγή: Eurostat, World Trade Organization, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

^[1] Δείκτης ζήτησης βάσει πορείας εσωτερικής ζήτησης και εξαγωγών αγαθών (εκτός πετρελαιοειδών), λαμβάνοντας υπόψιν τον βαθμό εξωστρέφειας της ελληνικής βιομηχανίας.

^[2] Τα μερίδια αφορούν εξαγωγές εκτός πετρελαιοειδών

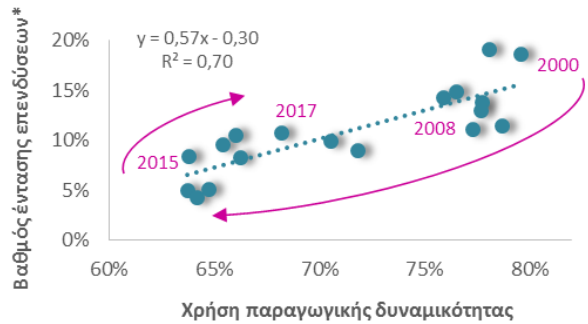
- ❑ Η άνοδος του δείκτη εμπιστοσύνης στη βιομηχανία κατά 6 μονάδες το πρώτο τετράμηνο του 2018 σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017, σε συνδυασμό με τη συνεχή **άνοδο της βιομηχανικής παραγωγής** κατά την τελευταία διετία (4% κ.μ.ο. ετησίως), αποτελούν σημαντικές ενδείξεις σταδιακής ανάκαμψης.
- ❑ Στοχεύοντας στην βαθύτερη κατανόηση αυτής της τάσης, εστίασαμε στη διερεύνηση της σχέσης ανάμεσα στο επιχειρηματικό κλίμα και στις διαμορφωθείσες συνθήκες ζήτησης. Υπό αυτή την οπτική, κατασκευάσαμε ένα **δείκτη ζήτησης** λαμβάνοντας υπόψιν: (i) την πορεία της εσωτερικής ζήτησης, (ii) την πορεία των εξαγωγών, και (iii) τον βαθμό εξωστρέφειας της ελληνικής βιομηχανίας. Όπως φαίνεται στο δεύτερο γράφημα, η σταδιακή ανάκαμψη του δείκτη εμπιστοσύνης φαίνεται να αποτυπώνει σε μεγάλο βαθμό τις βελτιούμενες συνθήκες ζήτησης για τα ελληνικά βιομηχανικά προϊόντα.
- ❑ Συγκεκριμένα, η σταδιακή αύξηση του κύκλου εργασιών (1,4% κ.μ.ο. ετησίως το διάστημα 2015-2017 από -4,9% ετησίως το διάστημα 2011-2014) έχει ως κινητήρια δύναμη την **αύξηση των εξαγωγών** (5,7% κ.μ.ο. ετησίως το διάστημα 2015-2017 από 1,6% ετησίως το διάστημα 2011-2014) η οποία τροφοδοτήθηκε τόσο από την αύξηση των διεθνών εμπορικών ροών (3% κ.μ.ο. ετησίως σε όρους όγκου την περίοδο 2015-2017) όσο και από μία μικρή αύξηση του μεριδίου της Ελλάδας στο διεθνές εμπόριο (κατά 3% σε σχέση με το κατώτατο επίπεδο του 2015).

Χρήση παραγωγικής δυναμικότητας βιομηχανίας (capacity utilization)

Πηγή: Eurostat, European Commission, Icap database, Εκτιμήσεις ETE

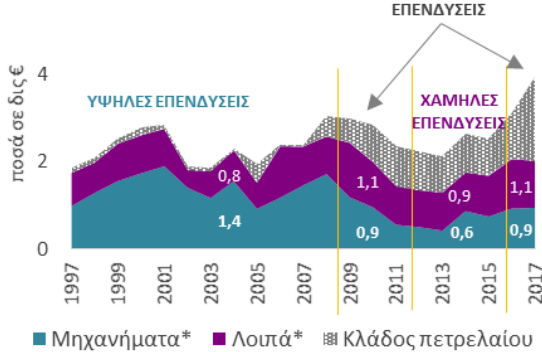
Επενδυτική συμπεριφορά βιομηχανίας

* Λόγος ετήσιας επένδυσης σε μηχανήματα προς την αξία μηχανημάτων του προηγούμενου έτους (χωρίς αποσβέσεις)

Πηγή: Eurostat, European Commission, Icap database, Εκτιμήσεις ETE

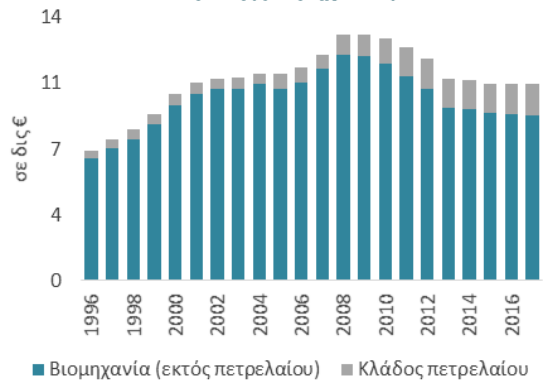
Φάσεις επενδυτικής συμπεριφοράς βιομηχανίας

* εκτός κλάδου πετρελαίου

Πηγή: Eurostat, Icap database, Εκτιμήσεις ETE

Καθαρή αξία αποθέματος μηχανημάτων ελληνικής βιομηχανίας

Πηγή: Eurostat, Icap database, Εκτιμήσεις ETE

- Η εξωγενώς-προερχόμενη αύξηση της ζήτησης κατά την τελευταία διετία οδήγησε σε **άνοδο του ποσοστού χρήσης της παραγωγικής δυναμικότητας της ελληνικής βιομηχανίας** (capacity utilization) στο 68% το 2017 από το χαμηλό του 64% το 2015.
- Το ποσοστό χρήσης της παραγωγικής δυναμικότητας αποτελεί έναν σημαντικό **δείκτη για την επενδυτική στρατηγική** της ελληνικής βιομηχανίας. Όπως φαίνεται στο δεύτερο γράφημα, η συσχέτιση μεταξύ του βαθμού έντασης επενδύσεων σε μηχανήματα (ετήσια ροή προς απόθεμα) με τη χρήση παραγωγικής δυναμικότητας αγγίζει το 70% κατά την τελευταία 20ετία. Συνεπώς, οι Έλληνες επιχειρηματίες φαίνεται ότι παρατηρούν το βαθμό χρήσης της παραγωγικής δυναμικότητας των βιομηχανιών τους και βάσει αυτού αποφασίζουν το ύψος επένδυσης σε μηχανήματα. Η ελληνική βιομηχανία ακολούθησε μία πορεία συρρίκνωσης από το 2000 ως το 2015 – με μειούμενη επενδυτική ένταση και βαθμό χρήσης της παραγωγικής δυναμικότητας. Ακολουθώντας το κατώτατο σημείο του 2015 (με επενδυτική ένταση 8% και παραγωγική χρήση 64%), η βιομηχανία ήδη ακολουθεί ανοδική πορεία (με επενδυτική ένταση 11% και παραγωγική χρήση 68% το 2017). Σημειώνουμε ότι το παρόν επίπεδο επενδυτικής έντασης (11%) ξεπερνάει οριακά το βαθμό απόσβεσης (δηλαδή, το ουδέτερο σημείο κατά το οποίο η καθαρή αξία του αποθέματος μηχανημάτων παραμένει σταθερή) – επιδεικνύοντας έτσι σημάδια υγιούς δυναμικής για πρώτη φορά μετά το 2008.
- Η δυναμική της τελευταίας διετίας αποτυπώνεται **στις επενδύσεις της βιομηχανίας σε μηχανολογικό εξοπλισμό**, οι οποίες αυξάνονται κατά 14% ετησίως την τελευταία διετία, φθάνοντας κοντά στα τα €0,9 δις ετησίως (παραμένοντας ωστόσο χαμηλότερα σε σχέση με τα προ κρίσης υψηλά επίπεδα). Αυτό οδηγεί σε σταθεροποίηση του επιπέδου του αποθέματος βιομηχανικών μηχανημάτων, το οποίο είχε σημειώσει πτώση 20% στο διάστημα της βαθιάς κρίσης (2012-2015), καθώς οι επενδύσεις σε μηχανήματα είχαν καταρρεύσει στα €0,6 δις ετησίως από περίπου €1,4 δις κ.μ.ο. ετησίως στα χρόνια προ κρίσης (2000-2008). Σημειώνεται ότι οι μη-μηχανολογικές επενδύσεις της βιομηχανίας - ως λιγότερο ελαστικές - παρέμειναν κοντά στα €0,8 δις με €1,1 δις ετησίως κατά την τελευταία 20ετία.

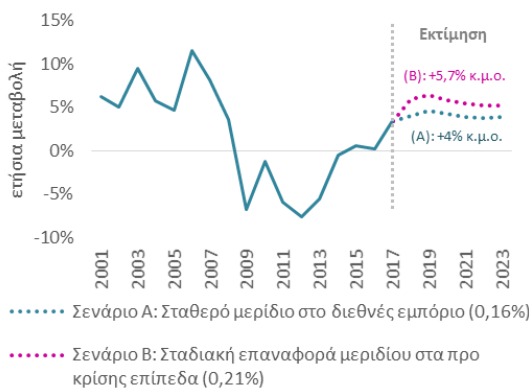
Η επαναφορά της εσωτερικής ζήτησης σε κανονικά επίπεδα εκτιμάται ότι θα ισχυροποιήσει αυτή τη δυναμική ομαλοποίησης των λειτουργικών συνθηκών της ελληνικής βιομηχανίας

Υποθέσεις εκτιμήσεων μελλοντικής ζήτησης

Μέση ετήσια μεταβολή 2018-2023	Σενάριο A	Σενάριο B
i. Εσωτερική Ζήτηση	3,7%	3,7%
Πραγματική ζήτηση	2,0%	2,0%
Μεταβολή τιμών	1,7%	1,7%
ii. Εξωτερική Ζήτηση (εξαγωγές)	5,1%	11,6%
Όγκος διεθνούς εμπορίου αγαθών (ετήσια μεταβολή)	3,7%	3,7%
Ελληνικό μερίδιο αγοράς εξαγωγών (2023)	0,16%	0,21%
Συνολική Ζήτηση (i)+(ii)	4,0%	5,7%

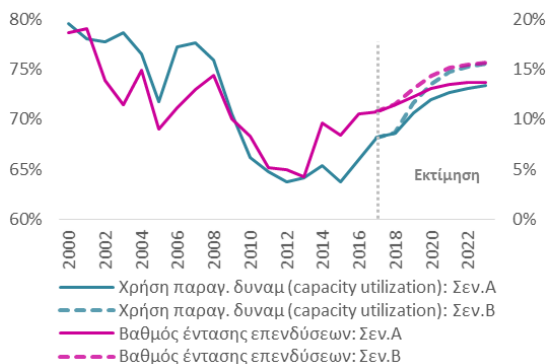
Πηγή: Eurostat, World Trade Organization, IMF, Εκτιμήσεις ETE

Σενάρια εξέλιξης μελλοντικής ζήτησης^[1]

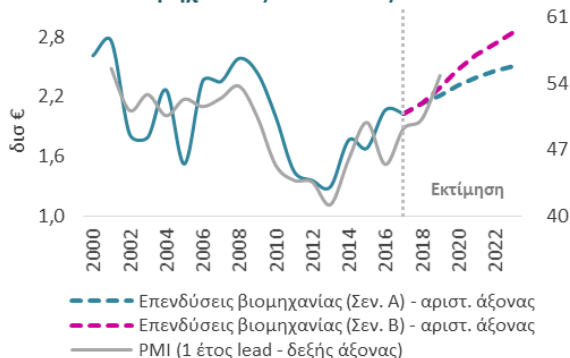
Πηγή: Eurostat, World Trade Organization, IMF, Εκτιμήσεις ETE

Επενδυτική συμπεριφορά βιομηχανίας

Πηγή: Eurostat, Icap database, Εκτιμήσεις ETE

Βιομηχανικές επενδύσεις & PMI

Πηγή: Eurostat, Bloomberg, Εκτιμήσεις ETE

^[1] Τα σενάρια στηρίχθηκαν στην εκτιμώμενη ετήσια ανάπτυξη εσωτερικής ζήτησης κατά 3,7% κ.μ.ο. στο διάστημα 2018-2023 (εκτιμ. ETE) και σε εναλλακτικά μερίδια αγοράς της ελληνικής βιομηχανίας στο διεθνές εμπόριο: Σταθερό στο 0,16% στο Σενάριο A και σταδιακή επιστροφή στο 0,21% στο Σενάριο B.

- ☐ Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, η δυναμική της ζήτησης θα ισχυροποιηθεί κατά την επόμενη πενταετία, καθώς η εσωτερική ζήτηση θα επανέλθει σταδιακά σε πιο φυσιολογικά επίπεδα (+3,7% κ.μ.ο. ετησίως την επόμενη πενταετία, από -4,2% την περίοδο 2009-2017). Υπό αυτήν την προοπτική, εκτιμήσαμε **δύο εναλλακτικά σενάρια ζήτησης** βάσει της πορείας των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές (Σενάριο A: σταθερό μερίδιο της Ελλάδας στη διεθνή αγορά, και Σενάριο B: επαναφορά του μεριδίου στα προ κρίσης επίπεδα).
- ☐ Θεωρώντας ότι η επενδυτική συμπεριφορά των Ελλήνων βιομηχάνων θα ακολουθήσει τις συνήθειες πρακτικές αντίδρασης της τελευταίας 20ετίας, η ελληνική βιομηχανία εκτιμάται ότι θα μπει κατά την επόμενη πενταετία σε μία τροχιά επενδυτικής ανάκαμψης (η οποία επιβεβαιώνεται από την κάθετη άνοδο του δείκτη PMI κατά το τελευταίο 12μηνο). Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το πρώτο πιο **συντηρητικό σενάριο**, ο κύκλος εργασιών εκτιμάται ότι θα ανακάμψει κατά 4% ετησίως και οι επενδύσεις προσεγγίζουν τα €1,2 δισ. κ.μ.ο. ετησίως την επόμενη 5ετία – επαναφέροντας το κεφαλαιακό απόθεμα μηχανημάτων στα επίπεδα του 2013. Στο δεύτερο πιο **επεκτατικό σενάριο**, ο κύκλος εργασιών ανακάμπτει κατά 5,7% ετησίως και οι επενδύσεις προσεγγίζουν τα €1,4 δισ. κ.μ.ο. ετησίως την επόμενη 5ετία – επαναφέροντας το κεφαλαιακό απόθεμα μηχανημάτων στα επίπεδα του 2011.
- ☐ Αξιοσημείωτο είναι ότι και στα δύο σενάρια η ελληνική **βιομηχανία ανεβάζει ταχύτητα στους λειτουργικούς της δείκτες**. Συγκεκριμένα, ο βαθμός χρησιμοποίησης της παραγωγικής δυναμικότητας θα προσεγγίσει το 2023 τα επίπεδα του 73%-76% (από 68% το 2017) και ο βαθμός έντασης επενδύσεων σε μηχανήματα (δηλαδή, ετήσια ροή προς απόθεμα) θα προσεγγίσει τα επίπεδα του 14%-16% (από 11% το 2017).

CHARTBOOK | 2018:Q1

- ◇ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
- ◇ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

- ◇ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
- ◇ ΕΞΑΓΩΓΕΣ
- ◇ ΤΡΟΦΙΜΑ
- ◇ ΜΕΤΑΛΛΑ
- ◇ ΟΡΥΚΤΑ
- ◇ ΧΗΜΙΚΑ
- ◇ ΦΑΡΜΑΚΑ
- ◇ ΠΛΑΣΤΙΚΑ
- ◇ ΕΝΔΥΣΗ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

- ◇ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ
- ◇ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
- ◇ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- ◇ ΛΙΑΝΙΚΟ
- ◇ ΧΟΝΔΡΙΚΟ & ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΕΜΠΟΡΙΟ

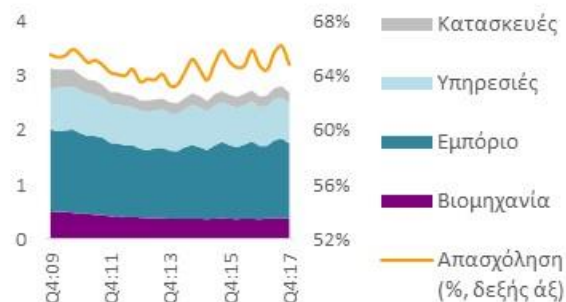
Η βελτίωση του οικονομικού κλίματος κατά 16 μονάδες τα τελευταία δύομιση χρόνια και η αύξηση της απασχόλησης στον επιχειρηματικό τομέα κατά 3% κατά την ίδια περίοδο επιβεβαιώνουν τη σταδιακή ανάκαμψη της ζήτησης.

Προστιθέμενη αξία & οικονομικό κλίμα ^[1]

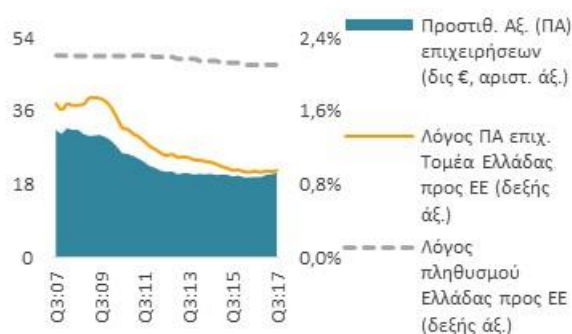
Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Απασχόληση

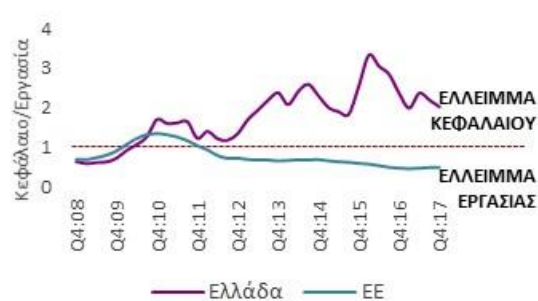
Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Παραγωγή επιχειρηματικού τομέα

Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικός ελλειμματικός συντελεστής ^[1]

Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Επιχειρηματικός τομέας: Βασικοί κλάδοι ^[2]

Έτος 2017	Προστιθέμενη αξία				Απασχόληση			
	Μερίδιο		Ετήσια μεταβολή ^[3]		Μερίδιο		Ετήσια μεταβολή ^[3]	
	Ελλάδα	ΕΕ	Ελλάδα	ΕΕ	Ελλάδα	ΕΕ	Ελλάδα	ΕΕ
Βιομηχανία	27%	31%	+8,0%	+3,2%	19%	26%	+4%	+1%
Κατασκευές	4%	8%	-13,2%	+4,3%	6%	10%	+1%	+2%
Εμπόριο	20%	17%	+2,5%	+3,4%	30%	21%	+3%	0%
Μεταφορές	12%	8%	+2,5%	+3,4%	8%	8%	+2%	+3%
Τουρισμός	12%	5%	+2,5%	+3,4%	14%	7%	-1%	+1%
Πληροφορική & τηλεπικοινωνίες	6%	7%	-0,7%	+2,0%	3%	4%	+10%	+2%
Επιστημονικές δραστηριότητες	10%	17%	+2,3%	+3,1%	13%	15%	+3%	+2%
Λοιπά	9%	8%	+6,2%	+0,7%	7%	9%	+13%	+3%
Σύνολο επιχειρηματικού τομέα	100%	100%	+3,3%	+3,0%	100%	100%	+3%	+2%
% επιχειρηματικού τομέα	65,0%	72,4%			61,8%	66,1%		

Πηγές: Eurostat, Ελ.Στατ., Εκτιμήσεις ΕΤΕ

^[1] ποσοστό επιχειρήσεων με βασικό εμπόδιο την έλλειψη κεφαλαίου/ποσοστό επιχειρήσεων με βασικό εμπόδιο την έλλειψη εργασίας

^[2] Εξαίρονται ο αγροτικός, χρηματικός και δημόσιος τομέας (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών εκπαίδευσης & υγείας, καθώς και τα ενοίκια ιδιωτών.

^[3] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής| Τελευταία διαθέσιμη παρατήρηση| Προστιθέμενη αξία: 2017, Απασχόληση: 4^ο τρίμηνο 2017

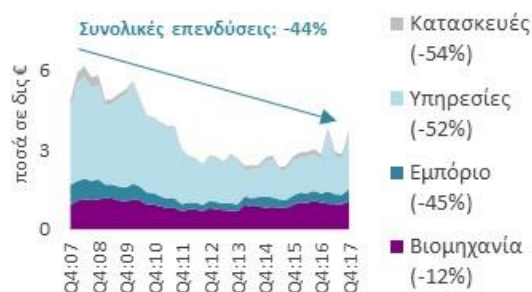
Έχοντας προσεγγίσει το κατώτατο σημείο τους στα τέλη του 2015, οι επενδύσεις του επιχειρηματικού τομέα στην Ελλάδα έχουν ανακάμψει κατά 29% την τελευταία διετία, με **αιχμή τον κλάδο των υπηρεσιών** (+40% κατά την ίδια περίοδο).

Επιχειρηματικές επενδύσεις ανά τύπο ^[1]

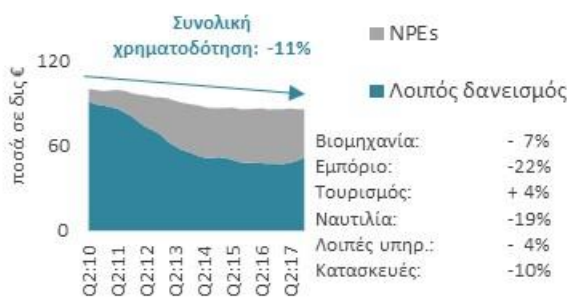
Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Επιχειρηματικές επενδύσεις ανά κλάδο ^[1]

Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Χρηματοδότηση επιχειρηματικού τομέα

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Ζήτηση για χρηματοδότηση

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Επιχειρηματικός τομέας: Επενδύσεις

	Μερίδιο στις ετήσιες επενδύσεις		Ετήσια μεταβολή (2015 – 2016)		Επενδύσεις/ Προστιθέμενη αξία (2016)		Προστιθέμενη αξία/ Απόθεμα κεφαλαίου (2016)	
	Ελλάδα	ΕΕ	Ελλάδα	ΕΕ	Ελλάδα	ΕΕ	Ελλάδα	ΕΕ
Βιομηχανία	35%	39%	+20%	+4%	20%	36%	22%	26%
Κατασκευές	6%	4%	+22%	+4%	18%	14%	22%	42%
Εμπόριο	12%	9%	+10%	+3%	9%	15%	42%	67%
Μεταφορές	20%	12%	+18%	+4%	24%	44%	11%	17%
Τουρισμός	5%	2%	+6%	+3%	6%	12%	37%	40%
Πληροφορική & τηλεπικοινωνίες	8%	9%	+10%	+1%	17%	37%	13%	41%
Επιστημονικές δραστηριότητες	9%	17%	-1%	+7%	13%	28%	37%	48%
Λοιπά	5%	8%	-8%	-3%	9%	24%	26%	15%
Σύνολο επιχειρηματικού τομέα	100%	100%						
% επιχειρηματικού τομέα στο σύνολο των επενδύσεων	57,5%	57,6%						

Πηγές: Eurostat, Ελ.Στατ., Εκτιμήσεις ΕΤΕ

^[1] Οι μεταβολές αφορούν την περίοδο 2008 - 2017

Ο δείκτης εμπιστοσύνης στη βιομηχανία έχει αυξηθεί κατά 10 μονάδες την τελευταία διετία. Παράλληλα ο δείκτης απασχόλησης παραμένει σε θετικά επίπεδα κατά το τελευταία τρίμηνο – υποδηλώνοντας έτσι τις εκτιμήσεις για **ανοδική τάση της βιομηχανικής παραγωγής**.

Απασχόληση ^[1]

Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ETE

Βιομηχανική παραγωγή

Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ETE

Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες ^[2]

	% Βιομ.	Παραγωγή		Εξαγωγές	
		12M	3M	12M	3M
Ελλάδα		+2,7%	+5,3%	+9,5%	+13,5%
<i>Ευρώπη</i>		+3,7%	+4,5%	+6,7%	+5,6%
Τρόφιμα	24,6%	+2,5%	+4,2%	+2,9%	+15,9%
Ποτά	4,3%	-2,5%	+8,3%	+7,0%	+0,4%
Ένδυση	2,0%	-6,3%	-0,5%	+14,5%	+10,8%
Ξύλο & έπιπλα	1,6%	+1,2%	+15,3%	+13,4%	+12,5%
Χημικά	5,2%	+2,9%	+5,1%	+12,1%	+10,2%
Φάρμακα	5,1%	+19,0%	+21,1%	+14,4%	+20,8%
Πλαστικά	4,3%	+2,5%	+7,0%	+9,7%	+4,7%
Ορυκτά	5,5%	-1,8%	-0,6%	+18,0%	+14,7%
Μέταλλα	4,9%	+18,0%	+1,4%	+27,5%	+27,7%
Μεταλλικά προϊόντα	7,0%	-0,1%	+4,6%	+17,6%	+12,8%
Ηλεκτρολογικά	2,4%	+1,0%	+6,1%	+9,5%	+13,4%
Μηχανήματα	4,3%	+2,0%	+13,4%	-0,6%	-0,7%

Πηγές: Eurostat, Ελ.Στατ., Εκτιμήσεις ETE

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες ^[3]

	Λειτουργ. Περ. Κέρδους	Ταχ. Κυκλ. Ενεργ.	Δάνεια/ Ebitda
Ελλάδα	7,1%	0,74	6,24
<i>Ευρώπη</i>	8,7%	0,90	3,93
Τρόφιμα	7,2%	0,81	6,72
Ποτά	7,1%	0,76	5,74
Ένδυση	5,0%	0,66	9,07
Ξύλο & έπιπλα	3,0%	0,39	42,03
Χημικά	8,8%	0,74	4,99
Φάρμακα	8,4%	0,77	3,94
Πλαστικά	12,5%	0,69	3,17
Ορυκτά	9,1%	0,39	7,99
Μέταλλα	9,2%	0,52	10,67
Μεταλλικά προϊόντα	5,2%	0,55	8,24
Ηλεκτρολογικά	6,2%	0,89	4,57
Μηχανήματα	8,0%	0,59	6,02

Πηγή: Icar database, Εκτιμήσεις ETE

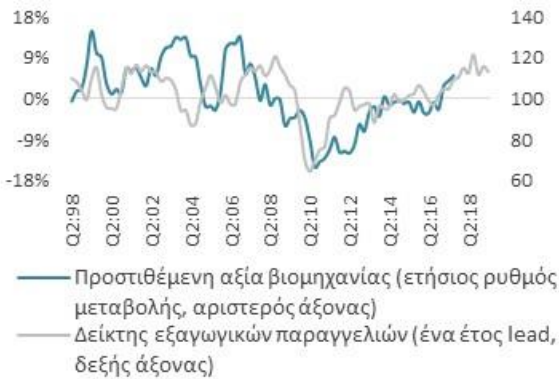
^[1] Ο δείκτης απασχόλησης προηγείται κατά 4 τρίμηνα.

^[2] Τελευταία διαθέσιμη παρατήρηση i. Παραγωγή Φεβρουάριος 2018, ii. Εξαγωγές Φεβρουάριος 2018 για την Ελλάδα και Ιανουάριος 2018 για την Ευρώπη.

^[3] Στοιχεία για το έτος 2016.

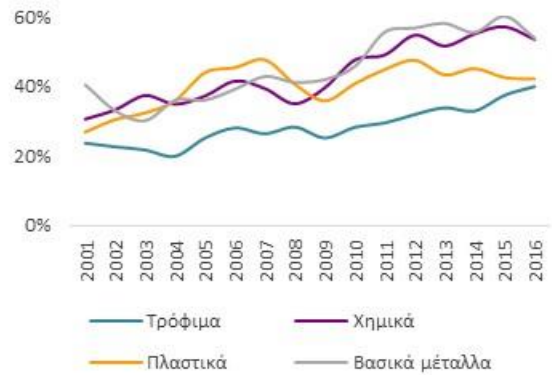
Οι εξαγωγές (εκτός πετρελαίου) αυξήθηκαν κατά 9,5% το τελευταίο 12μηνο^[1] και δεικνύουν **τάση περαιτέρω ενίσχυσης** (με ετήσιο ρυθμό +13,5% το τελευταίο 3μηνο^[1]). Ως κλάδοι αιχμής ξεχωρίζουν **τα μέταλλα και τα ορυκτά** (+28% και 18%, αντίστοιχα, το 12μηνο^[1]) και ως δυναμικές αγορές η Τουρκία και η Ρουμανία (+22% και +15%, αντίστοιχα, το 12μηνο^[1]).

Εξαγωγικές παραγγελίες & παραγωγή

Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ETE

Βαθμός εξωστρέφειας ^[2] κλάδων βιομηχανίας

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ETE

Ελληνικές εξαγωγές ^{[3][4]}

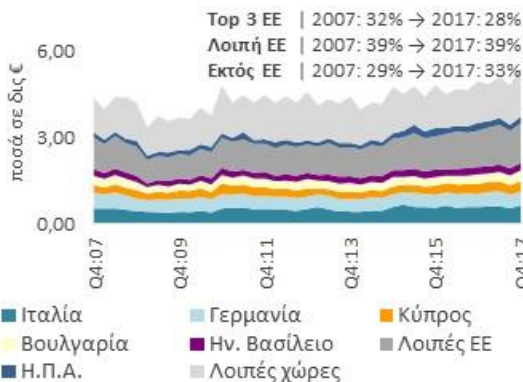
Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ETE

Διάρθρωση εξαγωγών ^[2]

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ETE

Ελληνικές εξαγωγές αγαθών ^[3]

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ETE

Ελληνικές εξαγωγές στην Ευρώπη

Πηγές: Eurostat, Ameco, Εκτιμήσεις ETE

^[1] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής, τελευταία διαθέσιμη παρατήρηση: Φεβρουάριος 2018

^[2] Εξαγωγές ως ποσοστό των συνολικών πωλήσεων του κλάδου

^[3] Εξαφαιρούμενου του κλάδου πετρελαιοειδών

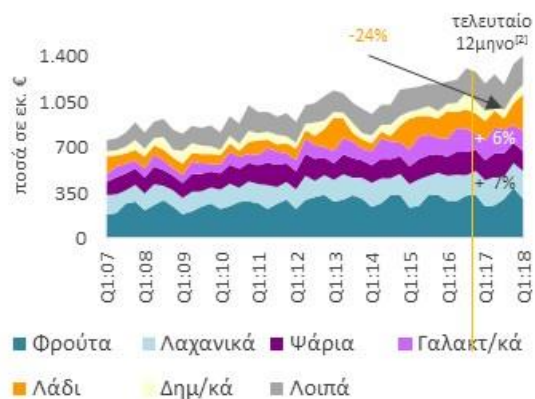
^[4] Υψηλής (χαμηλής) δυναμικής ορίζονται οι κλάδοι με ρυθμό ανάπτυξης εξαγωγών μεγαλύτερο (μικρότερο) από το μέσο όρο των συνολικών εξαγωγών

Θετικά κινείται ο κλάδος τροφίμων με **τάση ενίσχυσης της ανοδικής πορείας** (+2,5% το 12μηνο^[2] και +4,2% το 3μηνο^[2], σε ετήσιους ρυθμούς μεταβολής) με **κινητήριο δύναμη τις εξαγωγές** (+2,9% το 12μηνο^[2]). **Λαχανικά** και **γαλακτοκομικά** έχουν τη μεγαλύτερη συνεισφορά στην ανοδική τάση (+6,7% και +5,8%, αντίστοιχα, το 12μηνο^[2]).

Παραγωγή ^[1]

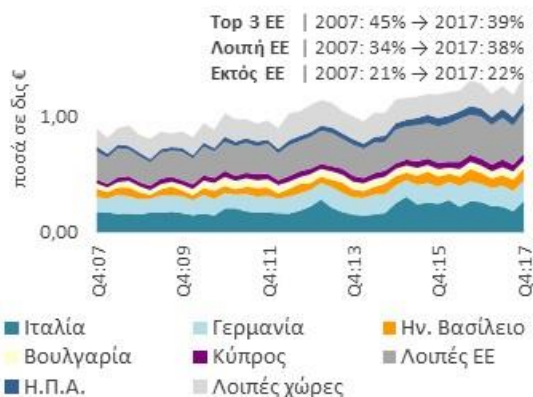
Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Εξαγωγές βασικών προϊόντων

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Κύριες εξαγωγικές αγορές

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Δείκτης τιμών παραγωγού

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες ^[3]

	Ελλάδα	Ευρώπη
ROA	5,8%	9,6%
Περιθώριο λειτουργικού κέρδους	7,2%	6,9%
Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού	0,8	1,4
Ξένα προς Ίδια κεφάλαια	1,4	1,4
Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ	6,7	2,9
Απαιτήσεις προς Πωλήσεις	31%	14%
% μεταβολή παγίων	-7%	+8%

Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες ^[3]

	Ελλάδα	Ευρώπη
Συμμετοχή στο ΑΕΠ	2,9%	1,6%
Βιομηχανική παραγωγή	12 μήνο ^[2] +2,5%	+2,2%
	3 μήνο ^[2] +4,2%	+2,1%
Δείκτης τιμών παραγωγού	12 μήνο ^[2] +0,6%	+2,9%
	3 μήνο ^[2] +0,1%	+1,2%
Εξαγωγές	12 μήνο ^[2] +2,9%	+5,3%
	3 μήνο ^[2] +15,9%	+3,3%

Πηγές: Icap database, Bach database, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Πηγές: Eurostat, Ελ.Στατ., Εκτιμήσεις ΕΤΕ

^[1] Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής είναι ο κινητός μέσος όρος 2 τριμήνων, Δείκτης εμπιστοσύνης Q2 2018 εκτίμηση βάσει Απριλίου 2018

^[2] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής, τελευταία παρατήρηση: Φεβρουάριος 2018 (εξαγωγές Ευρώπης Ιανουάριος 2018, Δείκτης τιμών παραγωγού Ελλάδας Μάρτιος 2018)

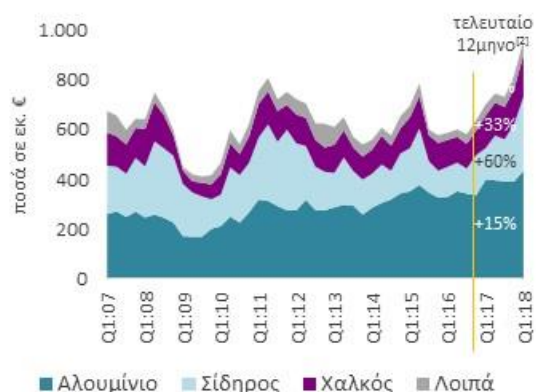
^[3] Έτη αναφοράς | Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες: 2016, ΑΕΠ: 2016

Η **σταθερά δυναμική εξαγωγική πορεία** του κλάδου (+28% στο 12μηνο^[2] και +28% στο 3μηνο^[2]) – με αιχμή το **σίδηρο** και το **αλουμίνιο** (+60% και +15%, αντίστοιχα, το 12μηνο^[2]) – ενίσχυσαν τη βιομηχανική παραγωγή μετάλλων στην Ελλάδα (+18% το 12μηνο^[2] και +1,4% το 3μηνο^[2]).

Παραγωγή ^[1]

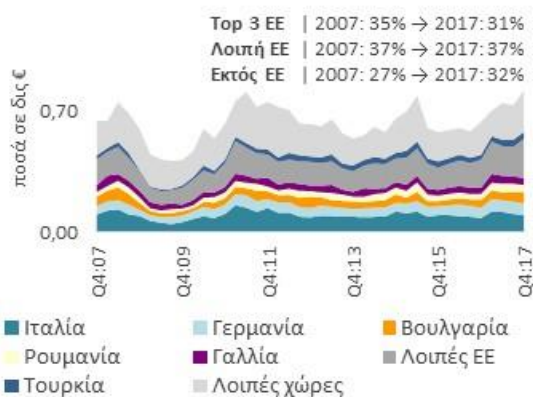
Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Εξαγωγές βασικών προϊόντων

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Κύριες εξαγωγικές αγορές

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Δείκτης τιμών παραγωγού ^[3]

Πηγές: Eurostat, Bloomberg Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες ^[4]Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες ^[4]

	Ελλάδα	Ευρώπη
ROA	4,8%	7,0%
Περιθώριο λειτουργικού κέρδους	9,2%	6,0%
Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού	0,5	1,2
Ξένα προς Ίδια κεφάλαια	1,9	1,7
Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ	10,7	4,0
Απαιτήσεις προς Πωλήσεις	19%	16%
% μεταβολή παγίων	-3%	+13%

	Ελλάδα	Ευρώπη
Συμμετοχή στο ΑΕΠ	1,1%	0,5%
Βιομηχανική παραγωγή	12 μήνο ^[2] +18,0%	+3,9%
	3 μήνο ^[2] +1,4%	+3,9%
Δείκτης τιμών παραγωγού	12 μήνο ^[2] +3,8%	+10,3%
	3 μήνο ^[2] +3,0%	+6,3%
Εξαγωγές	12 μήνο ^[2] +27,5%	+15,4%
	3 μήνο ^[2] +27,7%	+1,7%

Πηγές: Icap database, Bach database, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Πηγές: Eurostat, Ελ.Στατ., Εκτιμήσεις ΕΤΕ

^[1] Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής είναι ο κινητός μέσος όρος 2 τριμήνων, Δείκτης εμπιστοσύνης Q2 2018 εκτίμηση βάσει Απριλίου 2018

^[2] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής, τελευταία παρατήρηση: Φεβρουάριος 2018 (εξαγωγές Ευρώπης Ιανουάριος 2018, Δείκτης τιμών παραγωγού Ελλάδας Μάρτιος 2018)

^[3] Οι τιμές των μετάλλων προηγούνται κατά δύο τρίμηνα

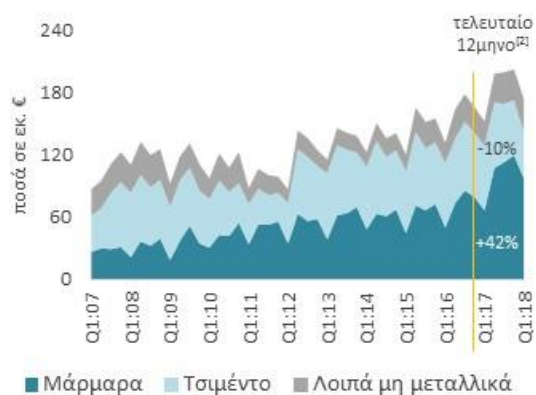
^[4] Έτη αναφοράς | Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες: 2016, ΑΕΠ: 2016

Παρά την δυναμική που δίνουν στον κλάδο οι **εξαγωγές** (+18% στο 12μηνο και +15% στο 3μηνο), ιδιαίτερα των **προϊόντων μαρμάρου** (+42% στο 12μηνο και το 3μηνο), η βιομηχανική παραγωγή του κλάδου παρουσιάζει ασθενείς ενδείξεις αντιστροφής της στασιμότητας (-1,8% στο 12μηνο και -0,6% στο τρίμηνο, σε ετήσιους ρυθμούς μεταβολής).

Παραγωγή ^[1]

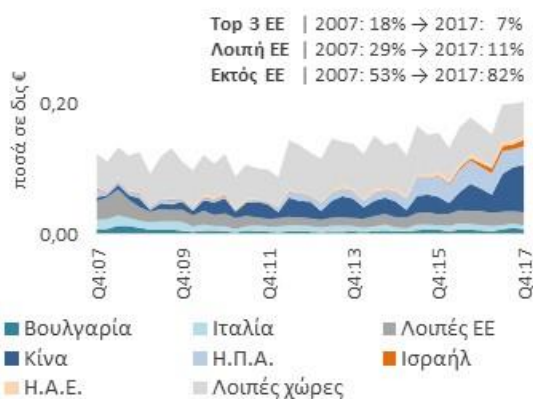
Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Εξαγωγές βασικών προϊόντων

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Κύριες εξαγωγικές αγορές

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Δείκτης τιμών παραγωγού

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες ^[3]

	Ελλάδα	Ευρώπη
ROA	3,6%	7,1%
Περιθώριο λειτουργικού κέρδους	9,1%	9,9%
Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού	0,4	0,7
Ξένα προς Ίδια κεφάλαια	1,1	1,2
Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ	8,0	4,0
Απαιτήσεις προς Πωλήσεις	42%	22%
% μεταβολή παγίων	-12%	+4%

Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες ^[3]

	Ελλάδα	Ευρώπη
Συμμετοχή στο ΑΕΠ	0,6%	0,5%
Βιομηχανική παραγωγή	12 μήνο ^[2]	-1,8%
	3 μήνο ^[2]	+4,4%
Δείκτης τιμών παραγωγού	12 μήνο ^[2]	-0,6%
	3 μήνο ^[2]	+3,8%
Εξαγωγές	12 μήνο ^[2]	+1,4%
	3 μήνο ^[2]	+1,0%
	12 μήνο ^[2]	+18,0%
	3 μήνο ^[2]	+14,7%
		+3,7%
		+7,0%

Πηγές: Icap database, Bach database, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Πηγές: Eurostat, Ελ.Στατ., Εκτιμήσεις ΕΤΕ

^[1] Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής είναι ο κινητός μέσος όρος 2 τριμήνων, Δείκτης εμπιστοσύνης Q2 2018 εκτίμηση βάσει Απριλίου 2018

^[2] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής, τελευταία παρατήρηση: Φεβρουάριος 2018 (εξαγωγές Ευρώπης Ιανουάριος 2018, Δείκτης τιμών παραγωγού Ελλάδας Μάρτιος 2018)

^[3] Έτη αναφοράς | Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες: 2016, ΑΕΠ: 2016

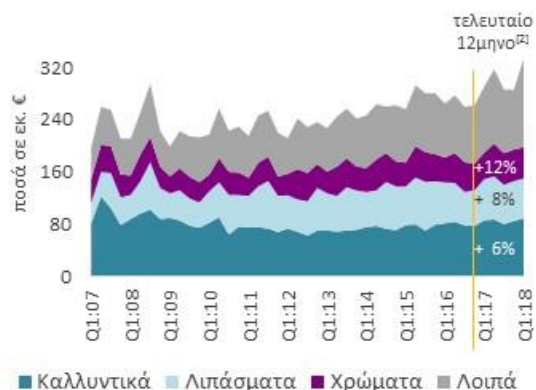
Διατηρεί το θετικό momentum η βιομηχανική παραγωγή στον κλάδο των χημικών (+2,9% το 12μηνο^[2] και 5,1% το 3μηνο^[2]), με σημαντική υποστήριξη από τη **δυναμική των εξαγωγών** (+12% το 12μηνο^[2] και +10% το 3μηνο^[2]), κυρίως προς τις χώρες των Βαλκανίων (+30% στη Ρουμανία και +22% στη Βουλγαρία το τελευταίο 12μηνο^[2]).

Παραγωγή ^[1]

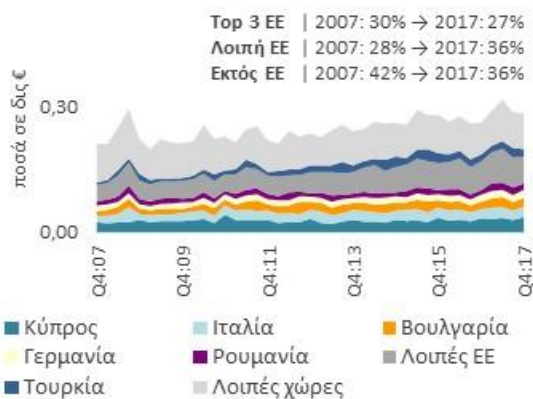
Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Εξαγωγές βασικών προϊόντων

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Κύριες εξαγωγικές αγορές

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Δείκτης τιμών παραγωγού

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες ^[3]

	Ελλάδα	Ευρώπη
ROA	6,5%	10,2%
Περιθώριο λειτουργικού κέρδους	8,8%	14,2%
Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού	0,7	0,7
Ξένα προς Ίδια κεφάλαια	1,3	1,1
Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ	5,0	2,8
Απαιτήσεις προς Πωλήσεις	36%	16%
% μεταβολή παγίων	-8%	+7%

Πηγές: Icap database, Bach database, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες ^[3]

	Ελλάδα	Ευρώπη
Συμμετοχή στο ΑΕΠ	0,7%	1,1%
Βιομηχανική παραγωγή	12 μήνο ^[2] +2,9%	+2,8%
	3 μήνο ^[2] +5,1%	+2,5%
Δείκτης τιμών παραγωγού	12 μήνο ^[2] +1,1%	+4,0%
	3 μήνο ^[2] +1,3%	+2,9%
Εξαγωγές	12 μήνο ^[2] +12,1%	+6,7%
	3 μήνο ^[2] +10,2%	+10,8%

Πηγές: Eurostat, Ελ.Στατ., Εκτιμήσεις ΕΤΕ

^[1] Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής είναι ο κινητός μέσος όρος 2 τριμήνων, Δείκτης εμπιστοσύνης Q2 2018 εκτίμηση βάσει Απριλίου 2018

^[2] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής, τελευταία παρατήρηση: Φεβρουάριος 2018 (εξαγωγές Ευρώπης Ιανουάριος 2018, Δείκτης τιμών παραγωγού Ελλάδας Μάρτιος 2018)

^[3] Έτη αναφοράς | Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες: 2016, ΑΕΠ: 2016

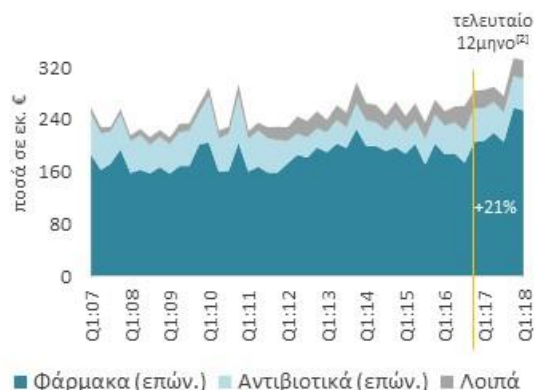
Με στάσιμη την εσωτερική αγορά, η **άνοδος της βιομηχανικής παραγωγής** (19% το 12μηνο^[2]) είναι **αποτέλεσμα της εξωτερικής ζήτησης**. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές της ελληνικής φαρμακοβιομηχανίας έχουν δυναμική ισχυρότερη από αυτή που αποτυπώνεται στις συνολικές ελληνικές εξαγωγές φαρμάκων (+14% το 12μηνο^[2]) οι οποίες επηρεάζονται και από τις επανεξαγωγές (εισαγωγές φαρμάκων στην Ελλάδα που προωθούνται σε τρίτες χώρες).

Παραγωγή ^[1]

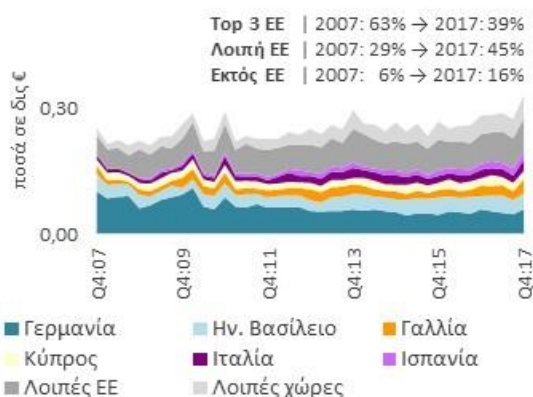
Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Εξαγωγές βασικών προϊόντων

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Κύριες εξαγωγικές αγορές

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Δείκτης τιμών παραγωγού

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες ^[3]

	Ελλάδα	Ευρώπη
ROA	6,4%	11,2%
Περιθώριο λειτουργικού κέρδους	8,4%	19,5%
Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού	0,8	0,6
Ξένα προς Ίδια κεφάλαια	1,5	0,9
Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ	3,9	2,3
Απαιτήσεις προς Πωλήσεις	34%	18%
% μεταβολή παγίων	-4%	12%

Πηγές: Icap database, Bach database, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες ^[3]

	Ελλάδα	Ευρώπη
Συμμετοχή στο ΑΕΠ	0,3%	0,9%
Βιομηχανική παραγωγή	12 μνηνο ^[2] 3 μνηνο ^[2]	+19,0% +2,4%
Δείκτης τιμών παραγωγού	12 μνηνο ^[2] 3 μνηνο ^[2]	+21,1% +1,7%
Εξαγωγές	12 μνηνο ^[2] 3 μνηνο ^[2]	-4,2% -0,2%
		-3,8% -0,9%
		+14,4% +6,1%
		+20,8% +4,2%

Πηγές: Eurostat, Ελ.Στατ., Εκτιμήσεις ΕΤΕ

^[1] Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής είναι ο κινητός μέσος όρος 2 τριμήνων, Δείκτης εμπιστοσύνης Q2 2018 εκτίμηση βάσει Απριλίου 2018

^[2] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής, τελευταία παρατήρηση: Φεβρουάριος 2018 (εξαγωγές Ευρώπης Ιανουάριος 2018, Δείκτης τιμών παραγωγού Ελλάδας Μάρτιος 2018)

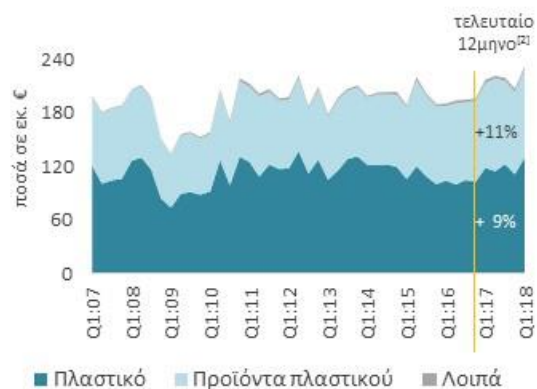
^[3] Έτη αναφοράς | Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες: 2016, ΑΕΠ: 2016

Τροφοδοτούμενη από την **καλή πορεία των εξαγωγών** (+10% το 12μηνο^[2]), η βιομηχανική παραγωγή πλαστικών στην Ελλάδα παρουσιάζει **ανοδική πορεία με τάσεις επιτάχυνσης** κατά τους τελευταίους μήνες (+2,5% το 12μηνο^[2] και +7% το 3μηνο^[2], σε ετήσιους ρυθμούς αύξησης).

Παραγωγή ^[1]

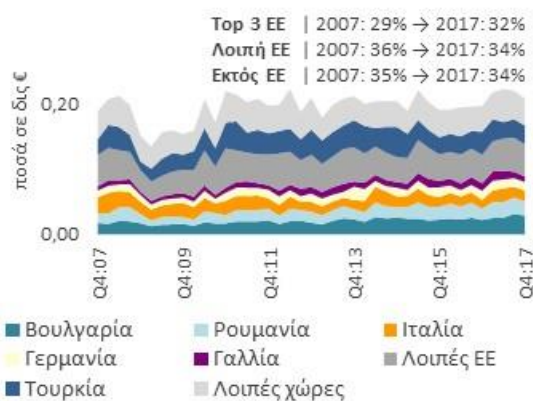
Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Εξαγωγές βασικών προϊόντων

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Κύριες εξαγωγικές αγορές

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Δείκτης τιμών παραγωγού

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες ^[3]Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες ^[3]

	Ελλάδα	Ευρώπη
ROA	8,6%	12,0%
Περιθώριο λειτουργικού κέρδους	12,5%	10,1%
Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού	0,7	1,2
Ξένα προς Ίδια κεφάλαια	0,8	1,3
Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ	3,2	2,2
Απαιτήσεις προς Πωλήσεις	34%	18%
% μεταβολή παγίων	-14%	+6%

	Ελλάδα	Ευρώπη
Συμμετοχή στο ΑΕΠ	0,2%	0,3%
Βιομηχανική παραγωγή	12 μήνο ^[2] +2,5%	+4,6%
	3 μήνο ^[2] +7,0%	+4,4%
Δείκτης τιμών παραγωγού	12 μήνο ^[2] +0,8%	+1,1%
	3 μήνο ^[2] +1,0%	+1,3%
Εξαγωγές	12 μήνο ^[2] +9,7%	+8,5%
	3 μήνο ^[2] +4,7%	+7,3%

Πηγές: Icap database, Bach database, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Πηγές: Eurostat, Ελ.Στατ., Εκτιμήσεις ΕΤΕ

^[1] Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής είναι ο κινητός μέσος όρος 2 τριμήνων, Δείκτης εμπιστοσύνης Q2 2018 εκτίμηση βάσει Απριλίου 2018

^[2] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής, τελευταία παρατήρηση: Φεβρουάριος 2018 (εξαγωγές Ευρώπης Ιανουάριος 2018, Δείκτης τιμών παραγωγού Ελλάδας Μάρτιος 2018)

^[3] Έτη αναφοράς | Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες: 2016, ΑΕΠ: 2016

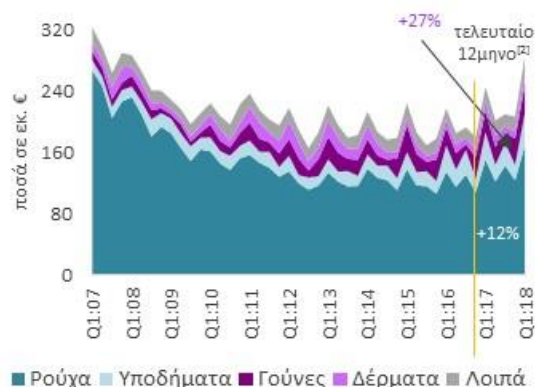
Παρά την **καλή πορεία των εξαγωγών** (+15% το τελευταίο 12μηνο^[2]), ο κλάδος ένδυσης και υπόδησης στην Ελλάδα παραμένει σε καθοδική τροχιά. Η **βιομηχανική παραγωγή περιορίστηκε** κατά 6,3% το 12μηνο^[2] υπό την πίεση της εσωτερικής ζήτησης (με το δείκτη εσωτερικής αγοράς να μειώνεται κατά 4% κατά την ίδια περίοδο).

Παραγωγή ^[1]

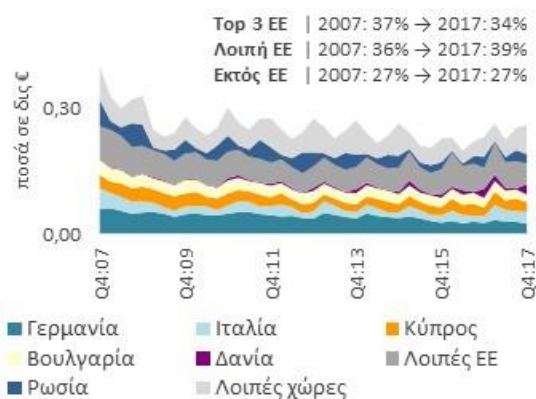
Πηγές: Eurostat, European Commission, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Εξαγωγές βασικών προϊόντων

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Κύριες εξαγωγικές αγορές

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Δείκτης τιμών παραγωγού

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες ^[3]

	Ελλάδα	Ευρώπη
ROA	3,3%	9,7%
Περιθώριο λειτουργικού κέρδους	5,0%	8,4%
Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού	0,7	1,2
Ξένα προς Ίδια κεφάλαια	0,9	1,7
Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ	3,2	2,2
Απαιτήσεις προς Πωλήσεις	34%	18%
% μεταβολή παγίων	-14%	+6%

Πηγές: Icap database, Bach database, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες ^[3]

	Ελλάδα	Ευρώπη
Συμμετοχή στο ΑΕΠ	0,2%	0,7%
Βιομηχανική παραγωγή	12 μήνο ^[2] 3 μήνο ^[2]	-6,3% +1,4%
Δείκτης τιμών παραγωγού	12 μήνο ^[2] 3 μήνο ^[2]	-0,5% +2,7%
Εξαγωγές	12 μήνο ^[2] 3 μήνο ^[2]	+0,3% +0,4%
		+14,5% +7,4%
		+10,8% +7,6%

Πηγές: Eurostat, Ελ.Στατ., Εκτιμήσεις ΕΤΕ

^[1] Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής είναι ο κινητός μέσος όρος 2 τριμήνων, Δείκτης εμπιστοσύνης Q2 2018 εκτίμηση βάσει Απριλίου 2018

^[2] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής, τελευταία παρατήρηση: Φεβρουάριος 2018 (εξαγωγές Ευρώπης Ιανουάριος 2018, Δείκτης τιμών παραγωγού Ελλάδας Μάρτιος 2018)

^[3] Έτη αναφοράς | Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες: 2016, ΑΕΠ: 2016

Ανακάμπτοντας από ένα πτωτικό 2016, οι **τουριστικές εισπράξεις σημείωσαν αύξηση 11%** το τελευταίο 12μηνο^[1], προσεγγίζοντας το ιστορικό υψηλό των €15 δις. Η αύξηση ήρθε από την πλευρά των διανυκτερεύσεων, καθώς η **ημερήσια δαπάνη παρέμεινε σταθερή** (έναντι αύξησης σε ανταγωνιστικές χώρες όπως Ισπανία, Πορτογαλία και Κροατία).

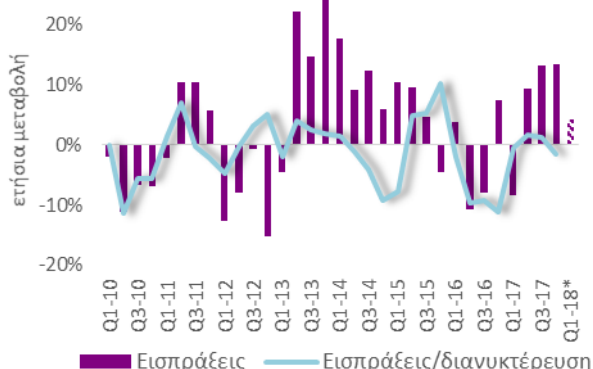
Τουρίστες εξωτερικού

* εκτίμηση βάσει ψεθ. 2018

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος, Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Τουρίστες εξωτερικού (ετήσιες μεταβολές)

* εκτίμηση βάσει Φεβ. 2018

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Χώρες προέλευσης

Χώρα προέλευσης	Εισπράξεις ^[2]		Διανυκτε- ρεύσεις	Δαπάνη/ διανυκτ.
	μερίδιο 2017	12μ ^[1]	12μ ^[1]	12μ ^[1]
Γερμανία	17%	18%	14%	4%
Ηνωμένο Βασίλειο	15%	11%	8%	3%
Γαλλία	7%	10%	4%	5%
ΗΠΑ	6%	9%	12%	-2%
Λουπές ΕΕ	30%	3%	4%	-1%
Λουπές εκτός ΕΕ	25%	17%	23%	-4%
Σύνολο Ελλάδας	100%	11%	11%	0,1%

Πηγές: Τράπεζα της Ελλάδος, Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί ανταγωνιστές

Χώρα προορισμού	Εισπράξεις ^[2]		Διανυκτε- ρεύσεις	Δαπάνη/ διανυκτ.
	δισ €	12μ ^[1]	12μ ^[1]	12μ ^[1]
Ισπανία	61	12%	3,7%	7,7%
Ιταλία	39	7%	6,3%	0,7%
Τουρκία	20	26%	30%	-2,7%
Πορτογαλία	15	19%	8,8%	9,4%
Κροατία	10	10%	6,1%	3,9%
ΜΟ ανταγωνιστών	29	15%	11%	3,5%
Ελλάδα	15	11%	11%	0,1%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Eurostat, Υπουργείο Τουρισμού Τουρκίας, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες

Έτος 2016	Ελλάδα	Ευρώπη
ROA	4,1%	7,0%
Περιθώριο λειτουργικού κέρδους	18,3%	16,4%
Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού	0,2	0,4
Ξένα προς Ίδια κεφάλαια	0,6	1,6
Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ	6,6	6,0
Απαιτήσεις προς Πωλήσεις	14%	0,08
% μεταβολή παγίων	12%	-5%

Πηγές: Icar database, Bach database, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

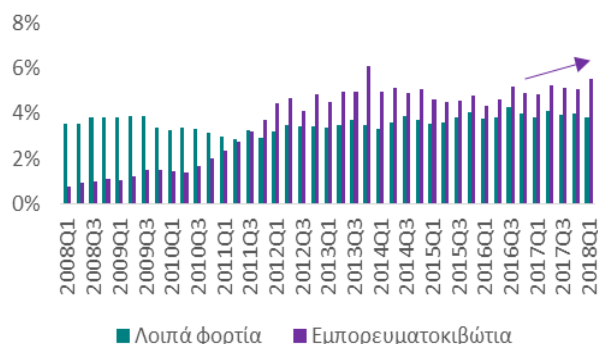
Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες

	Ελλάδα	Ανταγωνιστές*
Συμμετοχή στο ΑΕΠ (2017) ^[3]	2,7%	1,6%
Πληρότητα	12μ ^[1]	11,7%
	3μ ^[1]	3,6%
Αφίξεις σε ξενοδοχεία	12μ ^[1]	8,5%
	3μ ^[1]	8,5%
Διάρκεια παραμονής σε ξενοδοχεία	12μ ^[1]	-2,5%
	3μ ^[1]	-4,3%

* Ισπανία, Ιταλία, Τουρκία, Πορτογαλία, Κροατία
Πηγή: Eurostat, ΕΛ.Στατ., Εκτιμήσεις ΕΤΕ^[1] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής. (Τελευταία παρατήρηση: Εισπράξεις, Αφίξεις: Φεβρ. 2018, Διανυκτερεύσεις, πληρότητα: Δεκ.2017)^[2] Εισπράξεις από τουρίστες εξωτερικού (μαζί με κρουαζιέρα).^[3] ΑΕΠ: εκτίμηση 2017 βάσει Q4 για ευρύτερες ομάδες κλάδων δραστηριότητας.

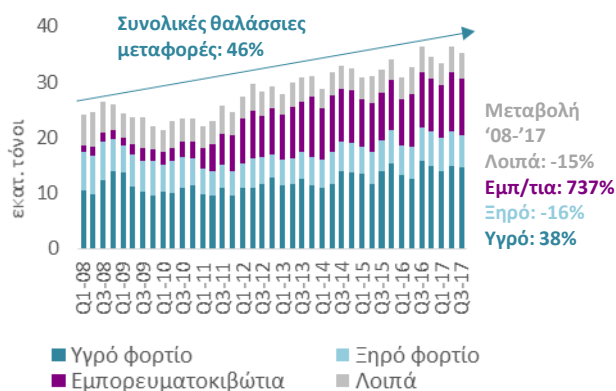
Σημαντική αύξηση παρουσίασαν οι θαλάσσιες μεταφορές εμπορευματοκιβωτίων, με τη διακίνηση να αυξάνεται κατά 14% το τελευταίο 12μηνο^[1] δεικνύοντας τάσεις περαιτέρω επιτάχυνσης της δυναμικής (+17% κατά το τελευταίο 3μηνο^[1]). Στα ελληνικά αεροδρόμια η διακίνηση επιβατών είναι ανοδική κυρίως λόγω πτήσεων εξωτερικού (+13% το τελευταίο 12μηνο^[2], έναντι 1,7% σε επιβάτες εσωτερικού).

Μερίδιο ελληνικών λιμανιών στις ευρωπαϊκές θαλάσσιες μεταφορές φορτίων

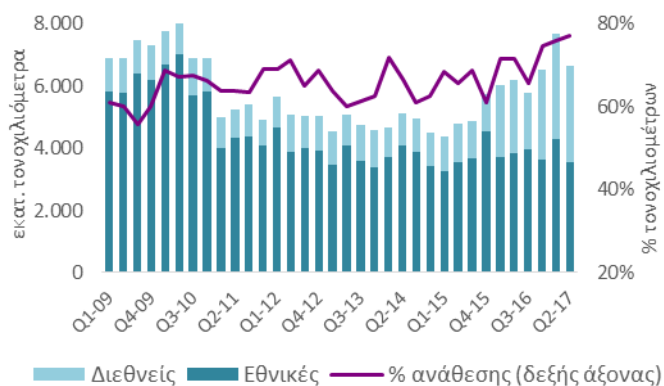
Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Θαλάσσιες μεταφορές φορτίων

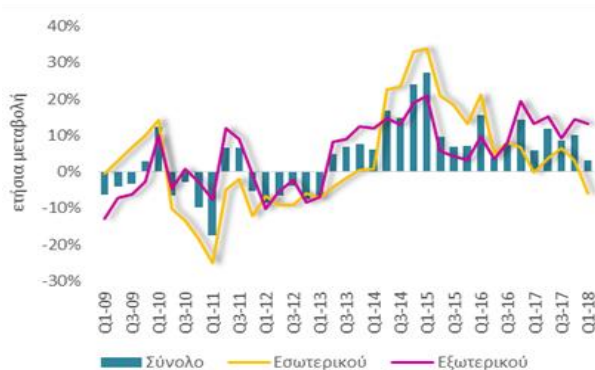
Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Οδικές μεταφορές φορτίων

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Αεροπορικές μεταφορές επιβατών

Πηγή: Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες

Έτος 2016	Ελλάδα	Ευρώπη
ROA	7,1%	8,2%
Περιθώριο λειτουργικού κέρδους	12,4%	12,8%
Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού	0,6	0,6
Ξένα προς Ίδια κεφάλαια	1,4	1,8
Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ	4,8	4,4
Απαιτήσεις προς Πωλήσεις	24	18%
% μεταβολή παγίων	0%	+15%

Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες^[3]

	Ελλάδα		Ευρώπη	
% ΑΕΠ	6,2%		4,5%	
	3μ	12μ	3μ	12μ
Απασχόληση	+2,2%	+2,7%	+3,2%	+2,2%
Μεταφορές φορτίων				
Οδικές	+7,4%	+16,7%	+4,9%	+4,7%
Θαλάσσιες Ε/Κ	+2,7%	+8,9%	+3,3%	+2,7%
Θαλάσσιες λοιπές	-5,9%	+2,3%	+6,3%	+2,8%

Πηγές: Icar database, Bach database, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

^[1] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής (τελευταία διαθέσιμη παρατήρηση: Μάρτιος 2018)

^[2] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής (τελευταία διαθέσιμη παρατήρηση: Αεροπορική διακίνηση επιβατών: Φεβρ.2018)

^[3] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής (τελευταία διαθέσιμη παρατήρηση: Θαλάσσιες μεταφορές φορτίων: Σεπτ. 2017, Απασχόληση: Δεκέμβριος 2017, Οδικές μεταφορές φορτίων: Ιούνιος 2017)

Αν και η πορεία των κατασκευών παρέμεινε σε συνολικά πτωτική τάση το τελευταίο 12μηνο^[1], **σημάδια ανάκαμψης** εμφανίζονται κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2017 (με τον όγκο δραστηριότητας να διαμορφώνεται στα κτίρια στο 3%^[1] και στις υποδομές στο 2,2%^[1]). Αντίστοιχα θετικές είναι οι ενδείξεις του δείκτη εμπιστοσύνης (με άνοδο κατά 3 μονάδες το τελευταίο τρίμηνο^[2] σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο) υπό την επίδραση της ήδη ανοδικής απασχόλησης.

Πορεία δραστηριότητας κατασκευών

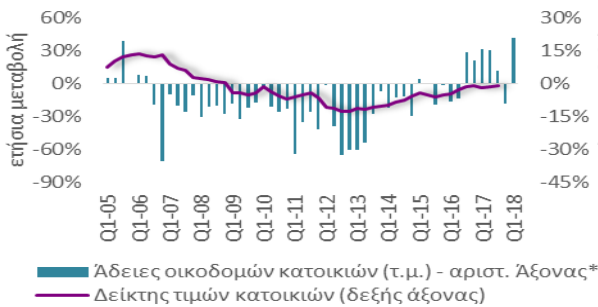
Πηγές: Eurostat, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Κόστος κατασκευής νέων κατοικιών

Πηγές: Eurostat, ΤτΕ, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Κατοικίες

*προσέγγιση α' τριμήνου με βάση στοιχεία Ιανουαρίου

Πηγές: Eurostat, ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Υποδομές

Πηγές: Eurostat, ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες

Έτος 2016	Ελλάδα	Ευρώπη
ROA	2,2%	5,5%
Περιθώριο λειτουργικού κέρδους	5,1%	8,2%
Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού	0,4	0,7
Ξένα προς Ίδια κεφάλαια	1,0	2,5
Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ	13,8	5,5
Απαιτήσεις προς Πωλήσεις	45%	28%
% μεταβολή παγίων	-34%	+4%

Πηγές: Icap database, Bach database, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί μακροοικονομικοί δείκτες^[1]

	Ελλάδα		Ευρώπη	
% ΑΕΠ	2,5%		5,3%	
	3μ	12μ	3μ	12μ
Απασχόληση	+1,5%	+1,4%	+2,7%	+2,1%
Όγκος δραστηριότητας	8,6%	-5,5%	+3%	+3%
Κτίρια	3%	-3,5%	+4%	+4%
Υποδομές	2,2%	-7,5%	+2%	+2%
Άδειες οικοδομών (τ.μ.)	+14%	+21%	+8%	+11%
Κόστος κατασκευής	1%	0%	+2%	+2%

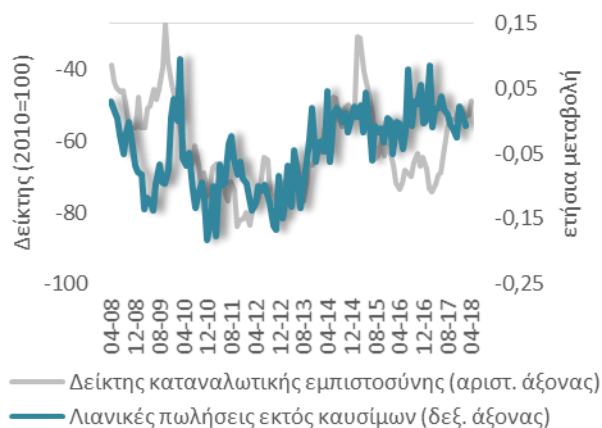
Πηγές: Eurostat, ΤτΕ, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

[1] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής (τελευταία διαθέσιμη παρατήρηση: Κόστος κατασκευής: Μάρτιος 2018, Κτίρια, Απασχόληση, Υποδομές, Όγκος δραστηριότητας: Δεκέμβριος 2017, Άδειες οικοδομών: Ιανουάριος 2018).

[2] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής (τελευταία διαθέσιμη παρατήρηση: Απρίλιος 2018).

Με την **καταναλωτική εμπιστοσύνη να επανακάμπτει** στα επίπεδα των αρχών του 2015, οι λιανικές πωλήσεις παρουσίασαν άνοδο κατά το τελευταίο 12μηνο^[1] (0,8% σε όρους όγκου) – με τη μεγαλύτερη αύξηση να παρατηρείται στον κλάδο **του οικιακού εξοπλισμού** (της τάξης του 7,2% το τελευταίο 12μηνο).

Λιανικές πωλήσεις και καταναλωτική εμπιστοσύνη

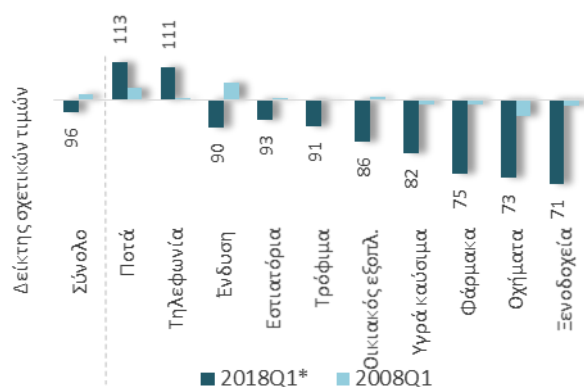
Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ETE

Δείκτης λιανικών πωλήσεων (όγκος)^[1]

	Στάθμιση 2017	3μ	12μ
Λιανικό εμπόριο	35%	0,8%	+0,8%
Σούπερ μάρκετ	44%	1,9%	0,5%
Πολυκαταστήματα	6%	-2,6%	0,1%
Ειδικευμένα καταστήματα			
Τρόφιμα	4%	0%	-0,8%
Ένδυση	8%	+2,7%	+2,8%
Φάρμακα – Καλλυντικά	9%	+3,5%	+2,9%
Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	3%	+12,3%	-18,3%
Οικιακός εξοπλισμός	6%	+8,1%	+7,2%

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ETE

Σχετικές τιμές Ελλάδα - Ευρώπη

*προσέγγιση από ά' δίμηνο

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ETE

Δείκτης τιμών καταναλωτή^[2]

	Στάθμιση 2018	3μ	12μ
Σύνολο αγαθών	71%	+1,1%	+1%
Τρόφιμα	36%	-1,2%	0,0%
Ποτά (αλκοολούχα)	10%	+7,1%	+6%
Είδη προσ. φροντίδ.	1%	-0,4%	-0,9%
Ένδυση	7%	2,6%	-0,7%
Φάρμακα	3%	-0,2%	-4%
Είδη ψυχαγωγίας	7%	-1,2%	-0,5%
Οικιακός εξοπλισμ.	6%	-1,9%	-2,9%

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ETE

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες

Έτος 2016	Ελλάδα	Ευρώπη
ROA	2,2%	8,3%
Περιθώριο λειτουργικού κέρδους	1,9%	4,5%
Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού	1,1	1,9
Ξένα προς Ίδια κεφάλαια	2,1	1,9
Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ	16,2	3,2
Απαιτήσεις προς Πωλήσεις	5%	5%
% μεταβολή παγίων	-16%	+5%

Πηγές: Icar database, Bach database, Εκτιμήσεις ETE

Συνεισφορά κλάδων στην προστιθέμενη αξία
Λιανικού εμπορίου

	Ελλάδα			Ευρώπη
	2000	2008	2017	2017
% ΑΕΠ	7,8%	3,6%	3,1%	4%
Σούπερ μάρκετ	22%	25%	44%	31%
Οικιακός εξοπλισμός	25%	21%	6%	12%
Ψυχαγωγία – Τεχνολογία	7%	7%	12%	7%
Ένδυση	16%	12%	8%	10%
Τρόφιμα	10%	10%	4%	6%
Φάρμακα – Καλλυντικά	7%	6%	9%	8%
Διαδίκτυο	0%	0,2%	16%	4%

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ETE

^[1] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής (τελευταία διαθέσιμη παρατήρηση: Φεβρουάριος 2018)

^[2] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής (τελευταία διαθέσιμη παρατήρηση: Φεβρουάριος 2018)

Ανοδικά κινήθηκε το χονδρικό εμπόριο το 2017 τόσο σε όρους κύκλου εργασιών (+3,7% ετησίως^[1]) όσο και απασχόλησης (+10%)^[1]. Αντίστοιχα στον κλάδο αυτοκινήτων, οι νέες ταξινομήσεις είναι σε ανοδική τροχιά (αύξηση 35,4% το τελευταίο 3μηνο και 23,4% το τελευταίο 12μηνο^[2]).

Δραστηριότητα χονδρικού εμπορίου

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

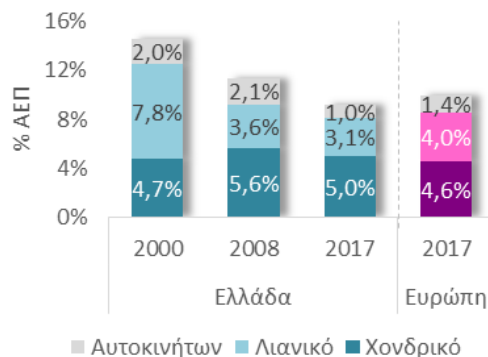
Συνεισφορά κλάδων στην προστιθέμενη αξία Χονδρικού εμπορίου

	Ελλάδα			ΕΕ
	2000	2008	2017	2017
% ΑΕΠ	4,7%	5,6%	5,0%	4,6%
Τρόφιμα	27%	24%	28%	20%
Οικιακός εξοπλισμός	30%	21%	16%	16%
Φάρμακα	20%	15%	19%	13%
Μηχανήματα	8%	9%	11%	16%
Ηλεκτρονικός εξοπλ.	6%	5%	6%	9%
Λοιπά	9%	25%	21%	25%

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

*Εκτός καυσίμων και πρακτόρων

Συνεισφορά εμπορίου στο ΑΕΠ

Πηγή: Eurostat Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Πηγή: Eurostat, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες (χονδρικό)

Έτος 2016	Ελλάδα	Ευρώπη
ROA	5,4%	7,9%
Περιθώριο λειτουργικού κέρδους	5,0%	4,7%
Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού	1,1	1,7
Ξένα προς Ίδια κεφάλαια	2,1	1,6
Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ	4,8	2,8
Απαιτήσεις προς Πωλήσεις	30%	17%
% μεταβολή παγίων	-12%	+4%

Πηγές: Icar database, Bach database, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Εμπόριο αυτοκινήτων

Πηγή: ΤτΕ, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

Βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες (αυτοκίνητα)

Έτος 2016	Ελλάδα	Ευρώπη
ROA	2,4%	6,2%
Περιθώριο λειτουργικού κέρδους	2,8%	3,1%
Ταχύτητα κυκλοφορίας ενεργητικού	0,9	2,0
Ξένα προς Ίδια κεφάλαια	16,1	2,4
Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ	20,2	4,4
Απαιτήσεις προς Πωλήσεις	21%	9%
% μεταβολή παγίων	-17%	+3%

Πηγές: Icar database, Bach database, Εκτιμήσεις ΕΤΕ

^[1] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής (τελευταία διαθέσιμη παρατήρηση: Δεκέμβριος 2017)

^[2] Ετήσιος ρυθμός μεταβολής (τελευταία διαθέσιμη παρατήρηση: Μάρτιος 2018)

Μάιος 2018

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Τελευταία ενημέρωση: 7/5/2018

Το παρόν δελτίο προορίζεται αποκλειστικά για την ενημέρωση επαγγελματιών επενδυτών οι οποίοι καλούνται να προβούν στην υλοποίηση των επενδυτικών τους αποφάσεων χωρίς να στηρίζονται στα περιεχόμενά του. Σε καμία περίπτωση το παρόν δελτίο δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ή να θεωρηθεί ως πρόταση για πώληση είτε ως παρότρυνση για οποιαδήποτε πρόταση αγοράς. Τα στοιχεία που αναφέρονται στο παρόν δελτίο προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες. Μη όντας σε θέση να αποκλείσει το ενδεχόμενο λάθους από μέρους των εν λόγω πηγών η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος δεν εγγυάται για ακρίβεια, την επικαιρότητα ή τη χρησιμότητα οποιασδήποτε πληροφορίας. Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και οι θυγατρικές της εταιρίες δε φέρουν καμία ευθύνη για οποιαδήποτε άμεση ή παρεπόμενη ζημία απορρέει από οποιαδήποτε χρήση της παρούσας αναφοράς.